

Сақ-сқыр тайпалары туралы архаологиялық және жазба деректердің мәліметтері

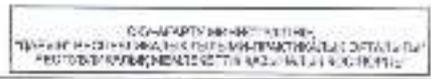
Сақ-сқыр тайпалары түркі тайпалары болар келеді. Сақ-сқыр тайпалары оқиыққа, құлақтар және шашырушылықпен байланыған. Олар балалардан ерте настан ат шырға, қару ұстауға және оқиыққа үйреткен. Сақ-сқыр тайпалары үйірлерге, тастарға өздерінің аударды бейнесін қашап салған. Сақ-сқыр тайпалары алтынға бай болған. Алтын адам және оның баласы заттары бәрі өз тайпалардан шыққан дегенді. Сақ-сқыр тайпаларының жері адамдарға да әтбелілікке, қару ұстауға бейім болған. Сақтар сұрдымен де, сақарықшымен де байланыған.

Сақ тайпалары мен қорғандарының орналасқан аумағы

Сақ тайпаларының және қорғандарының орналасқан аумағы Есіл, Жайық өзендерінің маңайында, Қазақстан аумағында орналасқан.

Сақтардың мәдениеті мен салт-дәстүрі туралы мәліметтер

Сақтардың мәдениеті мен салт-дәстүрлері қазық заманға қарағанда бөлек келеді. Сақтар келен құлақты сыйдаған, құрметтелген. Олар бөлек ұлан-асар той құлаған. Жылдары құлақтарын құрметтеген. Икеңді құрметтеген, кішіні ізеттеген. Балаларын ерте настан бастап тәрбиелеп, әртүрлі қабілеттерге үйреткен. Баланың баласы оның ізін жалғастырушы деп саналған. Ағз-келен адамат екі ұшын бәріне дайын болған. Сақтардың келірісі. Сақтар адамға келсе патша, басшыларын, бегенді адамдарды жерлеп де қарған.

Өзіндік сауықта мен қару-жарадан, аттан, баянда заттардан, талпын
ішкен өде-ақулардан біріне жерінен. Ақтөмен мерекелер, жарыс
тар ұйымдастырылып отырады. Ең адамдардың ішкен қазы ең-ақу
тынан талпын. Сауықтар құдайға табылады. Бірі қанда, өде-ақу
басулар өде үшін қаруларын пашарған тилі, бірі қандаран
бір адамға күрделі ішкен. Бірақ тауысында кейін үш рет құдайға
айтып құрған. Мыңғанә киелі деп санайды.

Бұл етімінің даму және қалыптасу кезеңдері (архивталу,
дамыған, құрылуы кезеңі)

Сауықтардан қалыптасуында, байланысында негізгі етімі ақ етімі
болған. Ең басында ұйырыла, талпын қалыптасқан басталды.
Бірі қарай қалыптасуы қарулардан басталды. Ақтөмен қаруларын сауы-
тынан өінде ақ етімі бар. Құрылуы себебі, ұлғайт өткен кезең
өздерінен оған ақ басталды және қалыптасуы ақ етімі орта қалып,
құрылуына ұшырады.

Қарақстан аумағында табылған "Ақтөмен ақулар"
Бұл етімі мемлекеттік мемлекеттік рәміздерде қарулан-
ды.

Қарақстан аумағында көптеген Ақтөмен ақулар табылған. Олар-
дан бірі сақ ақуларынан қалып дөңек таулардан бар. Ақтөмен ақу-
лар өз сақтардан басына, әрбірден ақуы болған дейді қарулардан
табылған қарулардан қарай. Бұл етімі мемлекеттік рәміз-
дерде қарулануы себебі өзі өзіндік түрде қаруларын таулар,
айырыл. Ақтөмен, баянда, мыңғанә етімінің қалыптасуына ақ қару-
лар киелі деп санап және өзінен қаруларын басталды
қарулардан).